

Ans van der Sluijs

Eloise

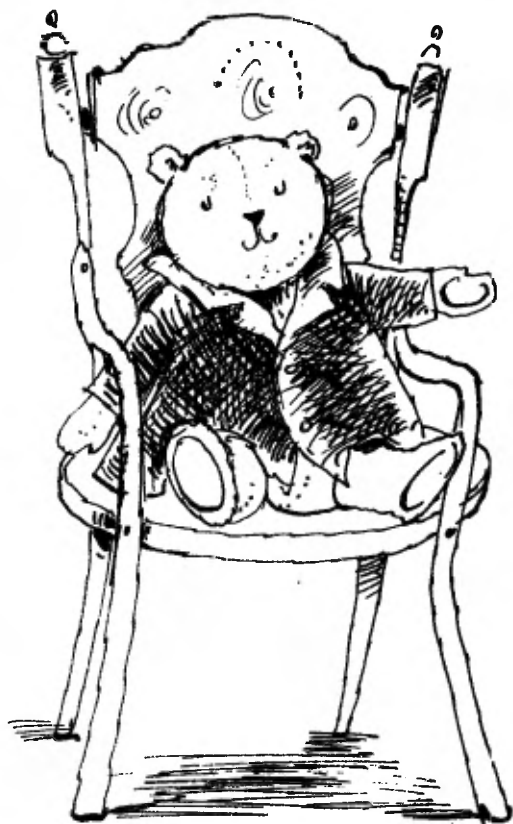

Ans van der Sluijs

Elsje

Illustraties van Reintje Venema

Uitgeverij G. F. Callenbach B.V. – Nijkerk

ISBN 90 266 4463 9

Inhoud

1. Speenkruid	7
2. Oma	8
3. Dat valt tegen	9
4. Een jasje voor Beer	11
5. Eindelijk naar Oma	12
6. Mee naar de kerk	16
7. Een zorgzaam vogeltje	19
8. Het speelhuisje	21
9. In de regen uit	24
10. Naar de poffertjeskraam	25
11. Wie tekent het mooist?	28
12. Oma vertelt	30
13. Het eendje	32
14. De laatste zondag	35

1. Speenkruid

„Pappa, gaan we vandaag naar oma?” „Dat denk ik niet Elsje, pappa heeft het druk.”

„En U heeft beloofd, dat we de eerste mooie zondag naar oma zouden gaan.” Elsje huilde bijna: „Het is nu toch mooi weer?”

„Misschien zou het vanmiddag kunnen,” hielp moeder, „Hans en Margo gaan naar een feestje en dan zouden wij naar oma kunnen gaan.”

„We zullen zien,” zei vader, „maar dan moet Elsje nu ook heel rustig zijn.”

„Beer zal ook zoet zijn,” zei Elsje en kroop met Beer op haar eigen speelplekje onder de tafel.

„Sst,” zei ze telkens, „Beer niet hard praten.” Van dat fluisteren werden Elsje en Beer zeker erg moe, want toen moeder haar riep om te komen eten lagen ze samen onder de tafel te slapen.

En na het eten, ja, daar reed vader de auto naar buiten, moeder en Elsje stapten in en weg reden ze. Elsje keek door het raampje, een beetje kende ze de weg wel. Eerst langs grote wegen, dan een laan met bomen en dan waren ze er bijna.

Opeens begon ze te roepen en te wijzen. „Allemaal bloemen, allemaal bloemen, pappa mag ik ze plukken voor oma?”

Toen moest vader voorzichtig een stukje achteruit rijden, want met een auto ben je zo voorbij een mooi plekje. „Wat zag je toch?” vroeg moeder. „Daar, daar” wees Elsje, „och ja speenkruid, is dat er nu al?”

Elsje rolde haast de auto uit om maar vlug bij de bloemen te komen, maar het plukken viel niet mee; je moest goed oppletten, dat je niet op de plantjes trapt en de steeltjes waren zo dun. Moeder hielp even en Elsje mocht ze vasthouden.

„Niet te stijf hoor,” waarschuwde moeder, „anders worden ze slap.”

2. Oma

In het leuke huis aan de bosrand woonden oma en opa. Het was meestal stil in huis, vooral als opa in zijn atelier was. Opa maakte mooie schilderijen en achter in de tuin is een klein huisje waar hij werkt, dat heet een atelier.

Oma zat voor het raam naar buiten te kijken. Waarnaar? Er kwamen haast geen mensen voorbij. Nee, maar in een tuin zie je altijd wel iets als je goed kijkt. Nu waren er al narcissen, tulpen en kleine blauwe druifjes. En je hoort ook wel wat; de merel zingt vaak het hoogste lied. Weet je dat dat betekent „dit stukje tuin is van mij!”

Oma zat zo op zondag ook wel eens te kijken of er soms ook een auto stopte. Je kon nooit weten met het mooie weer. Hoorde ze daar wat? Ja hoor, een wagen hield stil en nog voor oma bij de deur was, kwam Elsje al aangedraafd. „Oma, oma kijk eens, bloemetjes zelf geplukt.” „Dan mag je ze ook in een vaasje zetten; kijk hier zou het mooi in staan.” Fijn was dat, bij oma mocht je altijd meehelpen.

Terwijl vader en moeder met oma praatten, had Elsje het speelhoekje gevonden. Altijd stond er een tafeltje en stoeltje klaar en in het tafellaatje lagen spelletjes en boekjes.

Een hele tijd was Els hier mee bezig toen ze opeens buiten de poes van de burens zag. Hè, ze zou ook best even naar buiten willen. Zachtjes ging ze naar de keuken, op haar tenen staand kon ze net de deur openkrijgen. Nu de poes achterna. Els draafde door de tuin, maar poes liet zich niet pakken. Wel kwam al heel gauw moeders stem, „Elsje binnenkomen, het is veel te koud zo in je jurk naar buiten.” Uit was de buitenpret, maar oma zei, „als het echt mooi weer is kom je maar eens logeren en dan gaan we samen

op stap.”

„Oh, en mag ik dan ook in het Uilenbed oma?” „Ja, dan mag je ook in het Uilenbed.”

3. Dat valt tegen

Elsje moest nog heel wat nachtjes slapen voor ze bij oma ging logeren. „Als het mooi weer is,” had oma gezegd maar dat duurde nog wel even. „In de Paasvakantie misschien,” zei moeder. Margo en Hans, haar zusje en broertje waren wel wat jaloers dat Elsje alleen naar oma mocht. „En in het Uilenbed slapen,” zei Elsje er steeds bij, wat dat is hoor je straks wel.

Maar een paar weken voor de vakantie kwam Elsje op een middag uit school met een heel wit gezichtje. „Mammie, ik ben zo koud,” en ze kroop op de bank onder de plaid. „Lekker warm kopje thee,” vond moeder, „hier neem Beer maar mee onder de deken.” Oh wat was dat knus zo in de kamer op de bank liggen en een beetje verwend worden. „Moet je horen Beer,” vertelde ze in Beer zijn oor, „er was zo’n naar kind op school, die pakte alles af; vind je dat niet stout?” Beer zei niets, maar Elsje vond dat het net was of hij „ja” knikte. „Jij bent lief,” en ze kroop nog wat dieper onder de deken: „ik ga morgen niet naar school.”

Maar toen Elsje na een nacht, waarin ze naar droomde en zo warm was, koorts had en in bed moest blijven begon ze te huilen. „En ik zou wat voor oma maken, ik ga toch wel naar oma toe?”

„We zullen zien wat de dokter zegt,” zei moeder. Elsje schrok ervan, dan was ze wel echt ziek als de dokter moest komen. Ze had zeker weer geslapen, want ineens stond de dokter in de kamer. „In bed blijven en goed een drankje innemen,” dat zei de dokter. Elsje voelde ook niets voor opstaan. Als ze haar hoofdje optilde, draaide de hele kamer

rond. Gelukkig dat beren niet ziek kunnen worden, nu kon haar vriendje bij haar blijven. Het was een rare dag vond Elsje, net of er geen ochtend of middag was. Ze was zo warm en als ze in slaap viel, droomde ze zo raar. Het was fijn dat moeder zoveel boven kon zijn en toen moeder eten ging koken, zat Margo bij haar. „Zal ik je voorlezen?” En ze las voor uit één van Elsjes liefste boeken, van Winnie de Poeh.

Ze begreep het nog wel niet allemaal, het was net een sprookje en dan net of het echt gebeurd was, maar het ging over een beer, die in een huisje woonde en graag honing at en wat hij met zijn vriendjes, een konijn en een varkentje beleefde. Elsje vond het altijd weer fijn om te horen, maar vandaag was het wel gek, ze viel zomaar in slaap onder het voorlezen. En trek in eten had ze ook niet. Wel veel drinken, lekker sinaasappelsap.

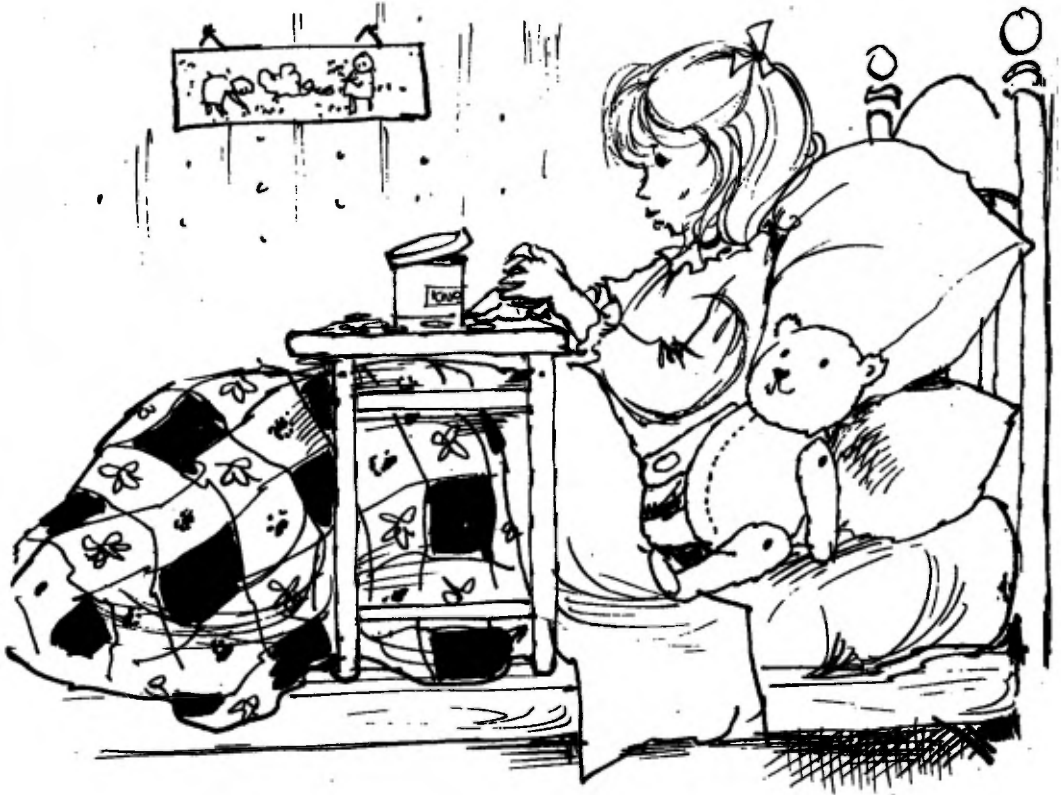
Gelukkig hielp het drankje erg goed en na een paar dagen was de koorts over en kon ze weer opzitten in bed. Veel zin in spelen had ze nog niet, ze lag maar stil te kijken. Het was ook een gezellige kamer. Tegenover haar bed hing een plaat van een groot weiland vol bloemen en kinderen, die aan het spelen waren. Daar kon ze hele verhalen over houden tegen Beer, die dan heel pienter keek of hij het allemaal wel begreep. „Bij oma zijn ook bloemen,” vertelde ze dan, „en als ik nu goed mijn bord leeg eet, mag ik er gauw naar toe.”

Maar toen ze aan vader vroeg: „mag ik nu toch in de Paasvakantie naar oma?” schudde hij zijn hoofd en zei: „nee Elsekind, je bent erg ziek geweest en nu moet je eerst opknappen voor je op reis kan gaan.” Dat begreep Elsje ook wel en eigenlijk was ze nu toch het liefst in haar eigen kamertje.

4. Een jasje voor Beer

„Mama,” zei Elsje op een middag toen moeder bij haar zat te naaien, „ik vind dat Beer als hij op reis meegaat, een jasje aan moet hebben.”

Moeder keek verbaasd op, „een jasje, waarom?” „Hij wordt al een beetje kaal en is gauw koud.” Ja, dat zag moeder ook. „Dan eerst maar een lapje opzoeken.” Gelukkig vond moeder nog een gezellig groen lapje en terwijl Elsje aandachtig toekeek, kwam er een leuk jasje voor Beer uit.

„Je kan best zelf de knoopjes aannaaien,” vond moeder, „hier, zoek maar eens in de knopendoos.” Dat was een feest! Elsje haalde de doos ondersteboven op het tafeltje dat over haar bed stond.

Ze was zo druk bezig om allerlei kleurtjes uit te zoeken dat ze het hele jasje vergat. Er zat ook zoveel in die doos! Grote mantelknopen, rode knoopjes, groene knoopjes, witte knoopjes en ... oh dat was beeldig, een zilver knoopje. Was er daar maar één van? Elsje zocht en zocht, zag ze daar niet een klein zilver puntje! Ja, nog een zilveren. Hoe ze ook keek en zocht, er waren er maar twee. Hè, Elsje kreeg het er warm van. „Mama ik heb maar ...”, opeens hield ze op. Ze had zo zitten zoeken, dat ze niet gehoord had dat moeder weggegaan was. Elsje liet zich weer in het kussen zakken, hè, ze was er moe van. Toen vader en moeder een half uurtje later kwamen kijken lag ze te slapen. Vader legde even zijn hand tegen het warme wangetje. „Ze moet zich maar niet te druk maken.” Elsje werd wakker: „zilveren knoopjes” zei ze meteen toen ze moeder zag. „Oh mama, ik heb er maar twee.” Ze wilde weer gaan zitten, maar vader hield haar tegen. „Je hebt alweer lang genoeg gezeten.” „Maar ik mag de knoopjes aannaaien. Is twee genoeg mama?” „Ik denk het wel,” zei moeder, „dat zien we morgen wel.”

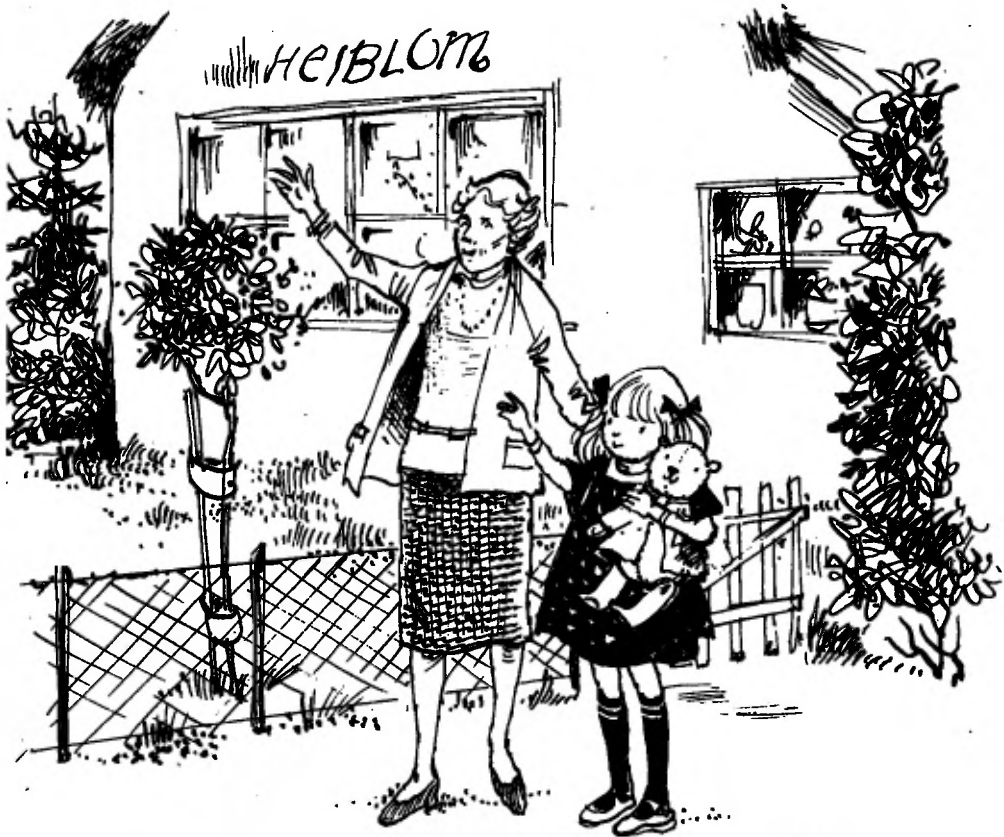
5. Eindelijk naar oma

Eindelijk was het dan zover. Elsje was nog niet naar school geweest. Eerst was ze daar wel verdrietig om, want ze wilde zo graag wat voor oma maken. Gelukkig wist moeder raad. Ze had nog een lapje en wat zijde. En met hulp van moeder maakte Elsje een mooie boekenlegger.

Daar reed vader de auto voor. Moeder en Elsje stapten in. En Beer? Ja natuurlijk, Beer ook met het groene jasje met

de zilveren knoopjes. Oma was ook druk bezig. Het Uilenbed moest opgemaakt. Wat was dat toch 'het Uilenbed'? Een door opa zelfgemaakt houten kinderbedje. Op de achterkant was een uil geschilderd en daaronder een kabouter op een paddestoel. De uil stond ook op de zijkant. En verder waren er op de binnen- en buitenkant allemaal hazen en kabouters geschilderd.

Hoewel er veel meer kabouters en hazen waren dan uilen, noemden de kleinkinderen het altijd het 'Uilenbed'. Margo was er eigenlijk te groot voor, maar toen ze in de Paasvakantie bij oma logeerde had ze er toch nog fijn in geslapen.

„Toet, toet,” daar was de auto en daar kwam Elsje al aan, „oma oma.” „Ach liefje ben je daar, wat een klein gezichtje heb je gekregen.” „Ik ben echt ziek geweest,” vertelde Elsje gewichtig en ik mocht nog niet naar school.”

„Maar goed eten en lekker buiten spelen,” vond oma, „dan ben je zo weer de oude Els.” Vader en moeder konden maar heel kort blijven, alleen even een kopje thee drinken.

Toen Elsje ze stond na te wuiven, samen met oma bij het hekje, voelde ze zich een beetje raar van binnen. Eigenlijk was ze nog nooit alleen uit logeren geweest. „Kom,” zei oma, „nu gaan we eerst je koffertje uitpakken.” Weg was het rare gevoel. „Wat is Beer toch mooi,” ging oma verder. „Heeft moeder gemaakt,” vertelde Els, „en ik heb er de knoopjes aangenaaid.”

Samen gingen ze naar boven, waar in het gezellige kamer-
tje het Uilenbed al voor haar klaar stond, met een laken met

een mooi randje en het lappenspreitje. „Pak jij het koffertje maar uit, dan hang ik je kleren op,” zei oma. „O ja,” zei Els toen ze het lange pakje zag, „dat is voor U oma.” „Zelf gemaakt?” vroeg oma nadat ze de boekenlegger had uitgepakt. „Ja en mama heeft geholpen.” „Nu, die kan ik goed gebruiken in de Franse boeken” en Elsje kreeg een dikke zoen.

tafel dekken. „Ga opa maar roepen,” zei oma en toen Els over het kleine paadje naar opa's huisje, zoals ze het atelier altijd noemde, liep stond ze opeens stil. Wat een bloemetjes in het gras. Zou ze die mogen plukken? Straks aan oma vragen. „Opa komt U eten?” Els moest het wel twee maal vragen en toen opa opkeek zag hij eruit, of hij het nog niet gehoord had. „Oma vraagt of U komt eten.” „Straks,” zei opa en werkte door. „Dan eten wij saampjes,” zei oma vrolijk.

Els mocht ook nog helpen afwassen in de leuke kleine keuken. Daar had oma wat aan de plank voor het raam hangen dat Els toch zo mooi vond. Een hele geborduurde rand met allemaal poppetjes en woorden, grote mensenwoorden, die kon ze pas later begrijpen.

„En nu naar boven en het Uilenbed in,” zei oma vrolijk. Maar toen na veel grapjes Elsje en Beer onder de dekens lagen kon Els niet slapen. Dat gebeurde eigenlijk nooit en ze moest aldoor maar aan thuis denken. Wat zou moeder nu doen en waren Margo en Hans al naar bed? Het was net of Elsje moest huilen en dat wilde ze niet... Kraakte daar zacht de trap? Oma kwam voorzichtig om een hoekje kijken. „Kan niet slapen,” zei Elsje een beetje zeurderig. Oma kwam even bij haar zitten. „Heb je niet wat vergeten voor je ging slapen?” „Vergeten?” „Ja, heb je je avondgebedje wel opgezegd?” „Nee oma,” fluisterde Elsje een beetje verlegen, „thuis vergeet ik het nooit en toen ik ziek was heeft mama het gedaan en ook gevraagd of ik weer

gauw beter mocht worden.” „Dan zullen we het nu ook samen doen,” zei oma. Toen ze allebei 'amen' hadden gezegd, zei oma „en nu gauw je oogjes toe en lekker gaan slapen hoor.” Elsje kroop diep onder de dekens. Oma was toch erg lief en morgen . . .

6. Mee naar de kerk

Wat was het prettig dat de zon aldoor scheen. Nu kon Elsje fijn buiten spelen. Ze mocht de madeliefjes uit het gras plukken. „Allemaal” zei oma, maar dat ging niet, het waren er zoveel! Heerlijk was het hier toch, heel anders dan in de stad. „Oma, het ruikt hier zo lekker, net eau de cologne, hoe komt dat toch?” Oma moest lachen. „Dat zijn de bloemen die bloeien en vooral die grote bomen en struiken, meidoorn en sering.”

„In de stad ruikt het vies,” vond Els, „en ik mag thuis ook nooit buiten spelen, dat is te gevaarlijk met de auto's, zegt mama.”

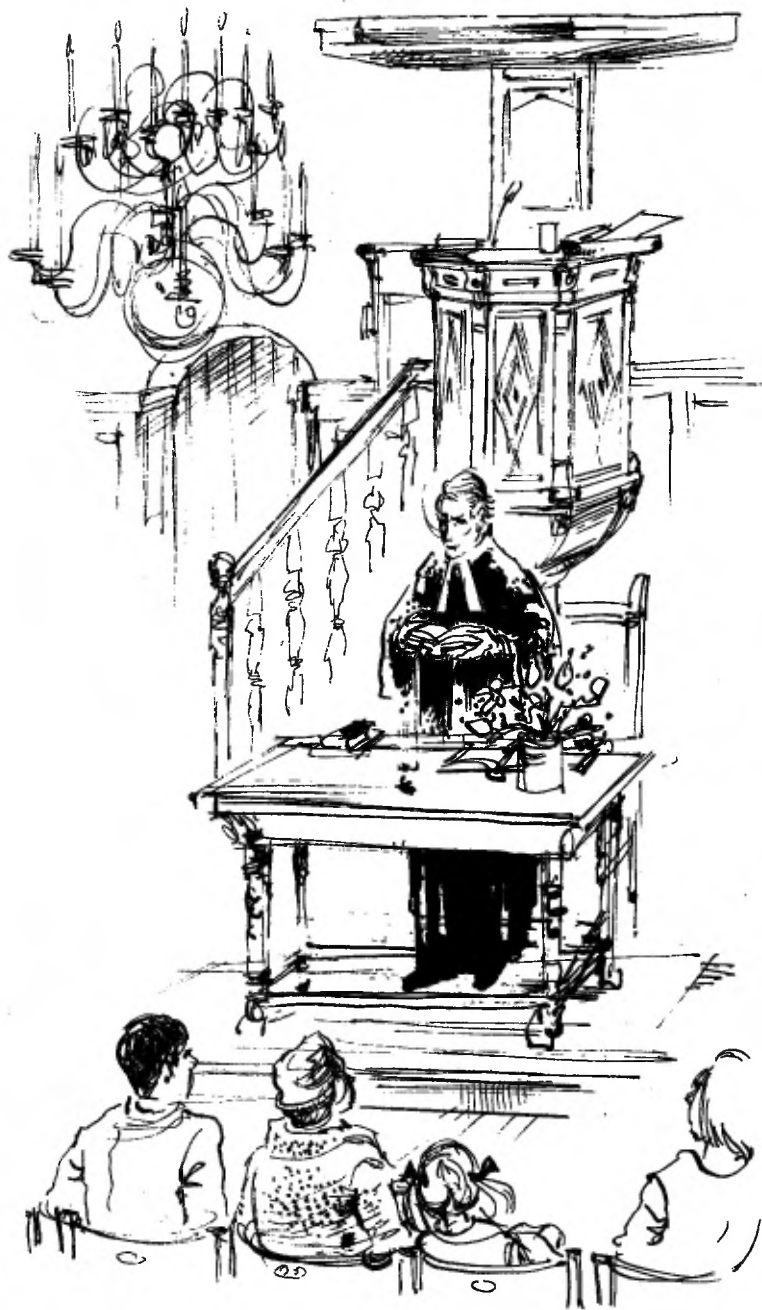
Met oma wandelen en boodschappen doen, alles was even leuk. En iedereen kende oma en dan zeiden de mensen, „zeker uw kleindochter?” en overal kreeg ze wat, een plakje worst bij de slager, een dropje in de apotheek. Ja, en toen zei Els opeens hardop in de apotheek: „kijk oma, zo'n drankje moest ik innemen toen ik ziek was.” O, en toen keken de mensen allemaal naar haar, ze had zich wel willen verstoppen, maar de juffrouw zei heel vriendelijk: „en daar ben jij zeker fijn beter van geworden?” „Ja,” knikte Elsje heel verlegen en ze was blij toen ze de apotheek uit waren. 's Avonds vertelde oma uit de kinderbijbel. Mooie verhalen, hoewel Elsje niet alles begreep. „Hindert niet,” zei oma, „dat komt later wel, zelfs grote mensen begrijpen niet alles wat er in de bijbel staat. Daarom gaan we zondags naar de kerk, dan legt de dominee de bijbel uit.”

„Oh,” zei Els en even later, „mag ik ook mee naar de kerk? Mama zegt dat ik er te klein voor ben.” „Je mag best mee, maar je zal er misschien niet veel van begrijpen en je moet goed stilzitten.”

Zo kwam het dat Elsje Beer zondags in het kleine stoeltje zette en tegen hem zei, „nu moet je je goed gedragen Beer, want de vrouw gaat naar de kerk.” Ze had haar mooie jurk aan waar mama bloemetjes op geborduurd had. Onderweg had ze het grootste woord, maar toen ze de kerk inkwamen werd ze stil. De mensen kenden oma hier ook al en knikten haar van alle kanten toe. Els zat heel stil rond te kijken, dat grote orgel vond ze nog het mooiste. Met al die pijpen, kwam daar nu de muziek uit?

Opeens hield het orgel op, Elsje had helemaal niet gemerkt, dat de dominee binnen was gekomen. Hij had een lange zwarte jas aan. Het leek eigenlijk wel wat op die jassen uit oma's bijbel, maar daar heetten ze gewaden.

De dominee zei wat en toen ging iedereen zingen. Dat vond Els mooi, jammer dat ze niet mee kon zingen. Nu werd er uit de bijbel gelezen, dat was de grotmensenbijbel. En terwijl de mensen weer zongen klom de dominee een trap op en stond daar in een soort huisje. Nu moest ze stilzitten en goed luisteren. Ze begreep niet alles maar toch wel een beetje. Het ging over een verhaal dat de Heer Jezus erg moe was en met zijn vrienden naar een rustige plek buiten de stad was gegaan. Maar daar aangekomen bemerkte hij, dat er toch nog een heleboel mensen mee waren gelopen. Hij had medelijden met ze omdat ze zover gelopen hadden en ging hun weer van God vertellen. Het slot vond Els het mooiste. Alle mensen waren op het gras gaan zitten en hadden honger. Maar er was alleen maar een kleine jongen die wat te eten had, twee broodjes en vijf visjes. Nadat de Heer Jezus gebeden had konden zijn vrienden zomaar aan alle mensen eten uitdelen. Zo moest iedereen doen, zei de dominee, uitdelen wat hij had, dan kreeg iedereen genoeg.

Bij de uitgang van de kerk stond de dominee en gaf iedereen een hand. Elsje ook, „zeker uw kleindochter,” zei hij tegen oma.

Bij het naar huis gaan babbelde Elsje niet zoveel als op de heenweg. Oma zei niets, ze zou het wel horen waar Els over liep te denken. En ja, nadat ze thuis koffie en Elsje chocola hadden gedronken, vroeg ze opeens „waarom zei de dominee: „U en jullie allen, oma?” Oma begreep het eerst niet goed „helemaal aan het eind toen alle mensen stonden,” zei Els wat ongeduldig. „O de zegen bedoel je, daar heb ik je wel over verteld, weet je wel, de Heer Jezus zegende de kinderen ook. De zegen betekent dat God met je meegaat en voor je wil zorgen ook als je niet in de kerk bent, en de dominee zegt 'jullie' zodat de kinderen weten dat ze er ook bij horen.” „Ik ook oma?” „Ja, jij ook Elsje.”

7. Een zorgzaam vogeltje

Elsje werd wakker en hoorde een vreemd geluid. Tik, tik wat was dat? Gauw even kijken, als ze aan het voeteneind stond, kon ze net naar buiten zien. En wat zag ze? Allemaal druppels langs het raam. „Regen, hè bah, het regent” en meteen kroop ze weer onder de dekens. Het was nog heel stil in huis, opa en oma waren zeker nog niet op. Elsje ging maar eens de haasjes tellen die aan de binnenkant van het bedje geschilderd waren. Een, twee, drie en toen was ze alweer in slaap gevallen.

„Kom meisje opstaan,” klonk oma's stem. Els kwam overeind, er was iets dat niet zo prettig was, o ja, het regende. „Het regent oma, wat naar hè?” „Helemaal niet, het is juist fijn dat het regent.” „Waarom?” wilde Elsje weten. „Vertel ik je straks wel, nu eerst wassen en aankleden.”

Na het ontbijt vroeg Elsje: „Waarom is het nu fijn oma, dat het regent?” Oma nam haar mee naar het raam. „Omdat

alle plantjes in de tuin zo'n dorst hadden, kijk die viooltjes waren gisteren helemaal slap en nu kijken ze met hun fluwelen gezichtjes weer blij rond." „Maar dan hadden we toch wel kunnen gieten," vond Elsje. „Je kan de grote bomen toch niet gieten en hun blaadjes genieten er ook van."

„Maar ik kan niet buiten spelen." Elsje trok een heel boos gezichtje. „Tegen zo'n kwaad gezicht kijk ik niet hoor," en oma ging de kamer uit.

Elsje zat stil op haar stoeltje voor het raam, Beer stijf tegen zich aan. Beer vond die regen wel een beetje prettig, want als zijn vrouwtje buiten speelde moest hij maar zoet binnen blijven.

„Niks aan," pruttelde Elsje, „en je ziet hier ook niets." Als je thuis uit het raam keek zag je mensen en auto's. Ze vergat helemaal dat ze het eerst zo fijn gevonden had dat er geen auto's waren.

Wat zou moeder nu doen? Elsje was er bijna aan toe om te gaan huilen, toen er opeens een vogeltje op de vensterbank ging zitten. Het was nat, schudde zijn veertjes en begon ze toen glad te strijken met zijn snaveltje. Elsje bleef heel stil zitten, ze was bang dat het diertje weg zou vliegen als ze zich bewoog. Achter haar ging de deur open, „stil oma anders vliegt hij weg." Oma kwam kijken. „Oh," zei ze, „dat is onze mees, die wil eten, wacht, geef jij het hem maar."

Heel voorzichtig deed oma het raam open en tot grote verbazing van Elsje hipte het meesje alleen wat opzij. Ze legde de kleine stukjes brood neer die oma haar gaf. Het scheen toch wel dat het vogeltje zag dat er iets vreemds was. Hij hield het kopje scheef en keek eens en keek nog eens. Hip, daar sprong hij op het brood af, maar hij ging niet eten, nee hij pakte een paar stukjes en vloog er mee weg. „Hè jammer," zei Elsje.

„Hij komt zo terug," zei oma, „hij heeft een nestje in de buurt

en gaat de kleintjes voeren, blijf maar rustig zitten, dan komt hij terug." En ja hoor, even later daar was pa Mees weer en hij bleef net zo lang heen en weer vliegen tot alles op was.

Toen was het tijd voor een beker chocola, die Els zelf mocht helpen roeren en de boze bui was helemaal verdwenen. Oma vertelde zo gezellig van alle vogels die achter op de voedertafel kwamen, zelfs de grote vlaamse gaai met zijn mooie veren.

„Als je nu vanmiddag je slaapje gedaan hebt, weet ik iets leuks," zei oma.

Els kneep in bed stijf haar ogen dicht, ze was eigenlijk veel te groot om midden op de dag te slapen maar dat moest van de dokter, na haar ziekzijn.

8. Het speelhuisje

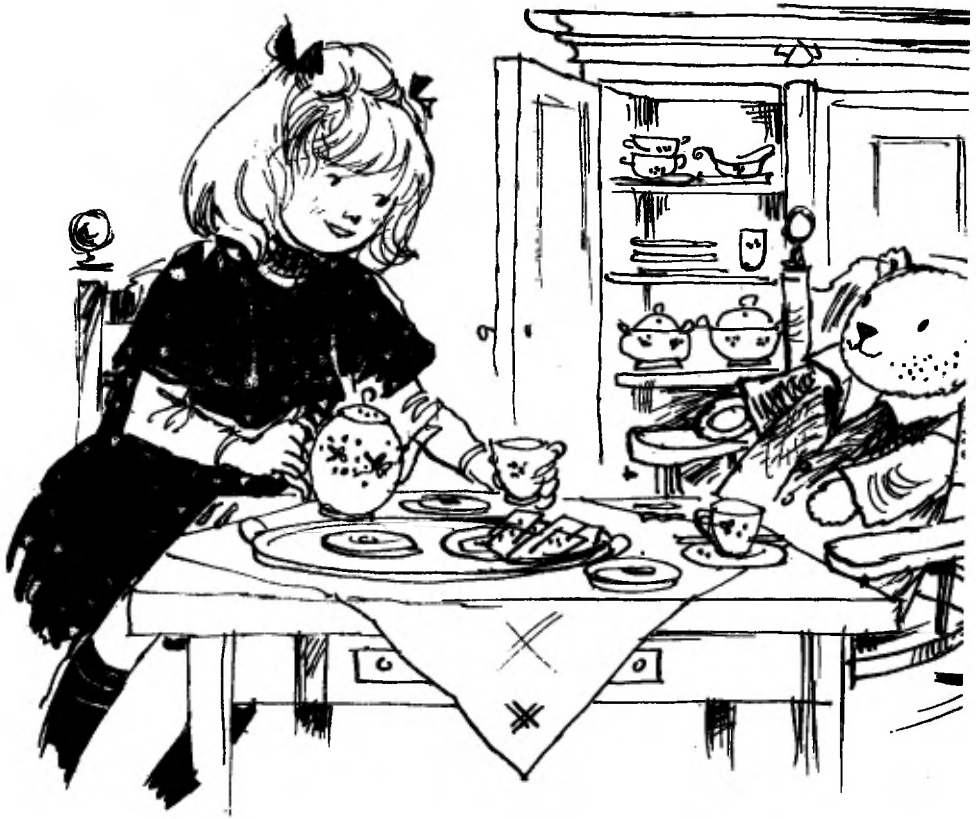
„En nu de verrassing oma." „Dan moet je even je jasje aan," zei oma, „want we moeten naar buiten." Naar buiten en het regende nog aldoor? Oma trok ook haar mantel aan, stak de paraplu op en samen liepen ze vlug naar . . . opa's huisje? Nee, naar het schuurtje dat daar nog net voor stond. Oma deed de deur open en wat stond daar? Elsje begreep het eerst niet, was het een huisje of een tent? Nee, het was een heel klein huisje. Oma sloeg de voorkant open, net als bij een tent en je kon er zomaar instappen. Binnen stond een heel klein tafeltje en twee stoeltjes en een kastje.

„Oh oma wat leuk, mag ik in het kastje kijken?"

„Natuurlijk," zei oma. Els stapte voorzichtig naar binnen en ging op één van de stoeltjes zitten. Ze deed de deurtjes van het kastje open en daar waren kleine kopjes, schoteltjes, lepeltjes en bordjes, en in het laadje lag een kleedje.

„Ik ga de tafel dekken, oma." maar toen zag ze dat oma weg was, nu dat hinderde niet, ze kon best alleen spelen. Net

was de tafel gedekt of er werd op de schuurdeur geklopt. „Binnen,” riep Elsje en daar ging de deur open en oma stapte binnen met een blaadje in de ene hand en Beer in de andere. „Mogen we op visite komen mevrouw, we zijn met ons tweeën en ik heb de thee maar meegebracht.” „Gaat U maar zitten mevrouw,” zei Els heel ernstig, „en hier is een mooie stoel voor de heer Beer.” Beer had zijn mooie groene jas aan en zat daar heel deftig op visite. Op het blaadje stond een potje met thee en een schoteltje met biscuitjes.

„Ik heb geen suiker,” begon Els en toen ontdekte ze dat er in het groene potje in het kastje suiker zat.

Ze deed het heel keurig en vroeg of mevrouw wel suiker in de thee wilde. Het was heel feestelijk en nu vond Els de regen wel leuk. Die hoorde je tikken en zelf zat je droog. Oma vertelde van wie het huisje geweest was, en dat er ook al andere kinderen in gespeeld hadden.

Opeens zei een luide stem: „waar zitten jullie toch?” „Oh, dat is opa.” Elsje schrok er haast van, maar oma riep: „kom maar binnen dan krijg je ook thee.” Opa stapte naar binnen, maar die grote opa kon helemaal niet in het huisje en hij vond de kopjes zo klein, dat hij er twee achter elkaar leegdronk. „Als ik kon toveren maakte ik me zo klein dat ik er ook in paste,” zei opa, „want het is wel erg knus zo, maar is het geen tijd om te eten?” Dat was iets voor opa, hij wist nooit hoe laat het was en als hij er zin in had, wilde hij eten. „Het is nog wat vroeg,” zei oma, „maar weet je wat, ik maak een lekker kopje soep.”

„Mag ik het hier opeten?” vroeg Elsje, oma ging naar de keuken en opa naar zijn atelier. Toen Els alleen was stapte ze uit het huisje en ging eens rondkijken in het schuurtje. Wat zou er in die doos zitten, mocht ze die openmaken? Voorzichtig tilde ze de deksel op, allemaal plaatjes. Hè, als ze die doos nu in het huisje had kon ze mooi alles bekijken. Maar even wachten tot oma met de soep kwam, want hij was te zwaar voor Els om te tillen. Nadat de soepkommetjes leeg waren, zette oma de doos in het huisje en ging Els fijn de plaatjes bekijken. Er was van alles, kaarten met bloemen en met kinderen en ook van huizen en zo. Ze ging ze allemaal uitzoeken en al gauw lag het hele huisje vol. Beer moest natuurlijk ook kijken en daardoor schoot Elsje niet erg op. „Hindert niet hoor,” zei oma toen ze haar voor het eten kwam halen. „We laten het rustig liggen en morgen speel je weer verder.”

9. In de regen uit

Het was goed, dat er zoveel kaarten waren om uit te zoeken, want de volgende dag regende het nog steeds. Maar 's morgens zei oma, „we gaan toch boodschappen doen hoor, anders kunnen we niet eten.” Gelukkig dat Elsje behalve haar regenjasje en hoedje ook regenlaarsjes bij zich had. Nu kon ze er best tegen en stapte dapper naast oma naar het dorp.

„Weet je wat we doen moesten?“, zei oma, „een mooie kaart kopen die je naar huis kunt sturen.” „Hè ja,” zei Els, „maar ik kan nog niet goed schrijven.” „Dan help ik je wel.” Ze zochten twee kaarten uit, één voor vader en moeder en één voor Margo en Hans. Elsje had best nog wat in die winkel willen blijven, want behalve kaarten en boeken was er een heleboel speelgoed. Ook veel beren, grote en kleintjes, maar geeneen was zo lief als haar beer.

Nadat ze klaar waren met de boodschappen gingen ze niet meteen naar huis, nee oma belde ergens aan en zei tegen de dame die de deur opendeed, „wij komen schuilen en kaarten schrijven.” „Kom er maar gauw in en doe die natte jassen uit.” Els hield niet zo erg van op visite gaan, maar hier was het leuk. Oma kreeg koffie en zij chocola en er was een kastje waar allemaal kleine diertjes in stonden. Een eekhoorn, een poesje en een ezeltje dat twee stenen kruikjes op zijn rug droeg. „Je mag er best aankomen hoor,” zei de mevrouw, „jij bent te groot om ze stuk te maken.”

Elsje haalde ze er heel voorzichtig uit en zette ze op een tafeltje. Ze was er zo mee bezig, dat oma wel tweemaal 'Elsje' moest zeggen voor ze het hoorde. „Kom eens vertellen wat er op de kaarten moet staan.” Elsje dacht even na, „Lieve pappa en mama, het is erg fijn bij oma, ik mag in het huisje spelen, kusje van Elsje en Beer.” Dat Elsje en Beer mocht ze zelf schrijven, terwijl oma haar hand vasthield.

En op de kaart van Margo en Hans: „Veel groeten van Elsje en Beer.”

„Zo, nu kunnen ze meteen in de bus.” „Mag ik ze er in doen?” bedelde Els. „Ja hoor en daarna gaan we gauw naar huis.” „Oh, eerst de diertjes weer opbergen en netjes zette Els alles terug. Het was net een beetje droog geworden buiten, maar er lagen nog wel grote plassen, waar Els fijn doorheen stapte met haar laarzen.

10. Naar de poffertjeskraam

„De zon, ha, de zon schijnt,” dat was het eerste wat Els dacht, toen ze de volgende morgen haar ogen opendeed. Spelen in het huisje was erg leuk, maar buiten spelen was toch nog fijner.

„Ik heb een leuk plan,” vertelde oma, „opa is de hele dag uit en wij gaan samen poffertjes eten.” Dat klonk erg gezellig, hoewel Els eigenlijk niet goed wist wat poffertjes waren. „Mag Beer ook mee?” Oma keek bedenkelijk, „het is een heel eind wandelen, te ver voor Beer dacht ik.” „Maar dan is hij helemaal alleen thuis,” zei Elsje, „oh dat vindt Beer niet erg. Als wij boodschappen doen en opa is in zijn huisje, is hij toch ook alleen.” Dat was waar. „Dan krijgt hij die mooie kaart, met al die beertjes er op.”

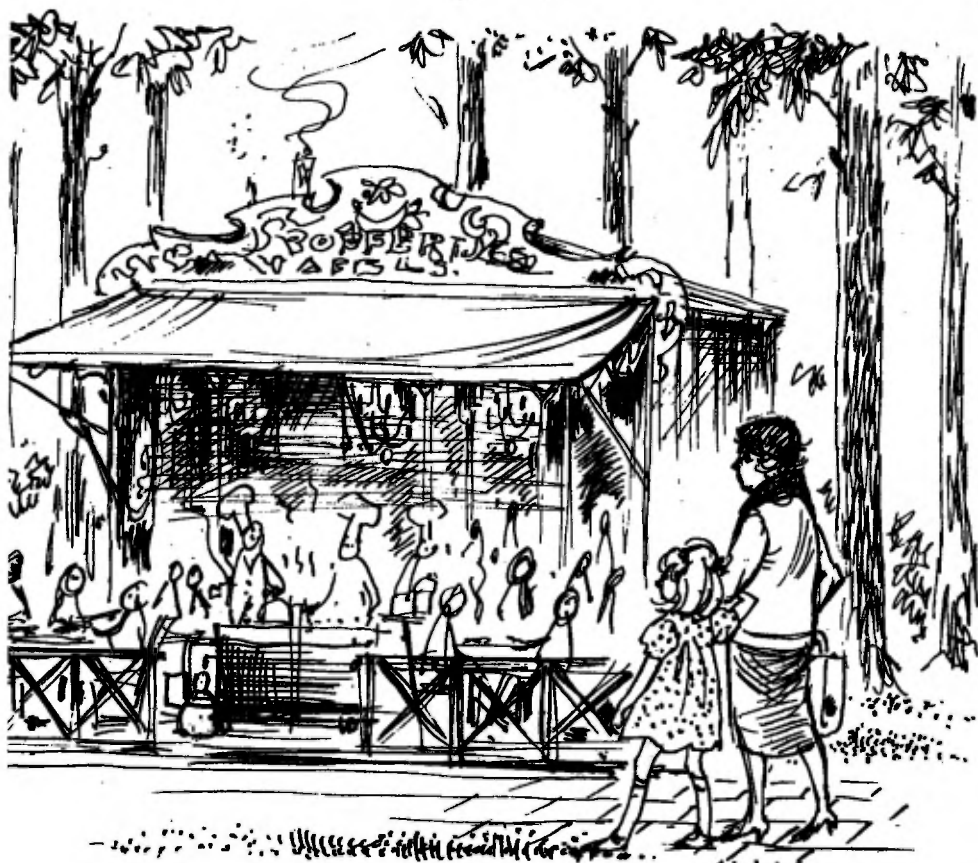
Dat was een goede oplossing en vrolijk huppelde Elsje naast oma het hekje uit. Wat was het nu mooi buiten. Overal hingen nog druppels aan bomen en struiken en als de zon er in scheen zag je allerlei kleuren. „Het is net of alles nu bloemen heeft,” vond Elsje. „Zelfs het gras zit vol met kleur-tjes.” Ze bukte om het beter te kunnen zien en toen ze verder gingen, liep ze eerst heel stil met haar handje in oma's hand. Ineens zei ze, „oma?” „Wat is er kindje?” „Je kan toch wel goed zien dat God alles zo mooi heeft gemaakt, dat kunnen de mensen niet hè, oma?”

„Zo mooi als dit, kan niemand het en daarom moeten we er altijd heel voorzichtig mee om gaan dat het niet kapot gaat.” Elsje knikte met een heel ernstig gezichtje, maar even later zag ze alweer wat anders waar ze naar toe sprong. „Oma, wat is dat, een bloem of...?” „Dat is een lieveheersbeestje,” vertelde oma. Elsje keek vol bewondering naar dat hele kleine torretje met zijn rode schildje en zwarte vlekken. Opeens spreidde het een paar hele kleine vleugeltjes uit en weg vloog het. „Hij kan vliegen.” Els zuchtte er van.

Ze had haar adem ingehouden omdat ze bang was geweest het diertje weg te blazen. Zo was er heel wat te zien onderweg. Ze rustten even op een bank bij een vijver waar oma een pepermunt uit haar zak toverde.

Het laatste eind huppelde Els niet meer en had ook niet zoveel praatjes. „Moe Elsje?” vroeg oma. „Ik weet het niet,” zei Els, „mijn benen gaan zo langzaam.” „We zijn er zo, kijk daar is weer een vijver.” „Wat leuk.” Els vergat haar langzame benen en draafde naar de vijver, waar een fontein spoot en eenden en zwanen waren. „Oma, heeft U wel eens een kleine zwaan gezien?” „Jawel, maar die zijn niet mooi, die zijn lelijk, daar zal ik je eens een verhaal van vertellen, maar nu gaan we naar de poffertjes.”

Dat was iets bijzonders, die poffertjeskraam. Elsje had nog nooit zoiets gezien. Oma noemde het een 'kraam' maar het was net een houten huis met een soort waranda er voor. Er stond een groot fornuis, daarachter mannen met witte mutsen en witte schorten. De één strekte zijn hand uit en toen begon het fornuis heel hard te sissen. Elsje werd er haast bang van. Ging er iets branden? Maar het scheen zo te horen, want oma ging rustig buiten erbij zitten. Zo dichtbij, dat je alles kon zien. „Kijk,” zei oma, „nu worden ze omgekeerd.” De man had een vork met een hele lange steel in zijn hand en keerde daarmee de poffertjes om. Het ging zo vlug dat Els het nauwelijks kon zien. En even later kwam hij

weer met de vork, maar nu prikte hij ze allemaal op en legde ze op bordjes . . . „oh, oma wat gaat dat vlug.” „Ja, nu begint hij weer, kijk eerst wordt het fornuis vet gemaakt en dan schept hij het beslag uit die pot met een grote lepel.” En daar ging het weer sissen, maar nu begreep Els wat het was. Net als het pannenkoeken bakken van moeder, dat siste ook zo.

„Dat fornuis is dus net een grote koekepan,” bedacht ze, „met kuiltjes, anders kreeg je geen poffers.”

Elsje keek zo aandachtig, dat ze haast schrok toen er met een grote zwaai twee bordjes neergezet werden. Daar lagen de poffertjes, zoals de man ze opgeprikt had. Keurig in een kringetje met een heleboel suiker en een grote klont boter. Het rook wel lekker maar het zag er heel anders uit dan moeders pannenkoeken. „Voorzichtig,” zei oma, „ze zijn erg warm.” Elsje nam eerst een klein stukje, dan nog een stukje. Het smaakte best en de volgende verdween veel vlugger. „Lekker?” vroeg oma. Els knikte, „heerlijk oma.” Er was veel te zien, want de kraam stond op een druk plein, maar Els keek toch het meeste naar dat fornuis en al die glimmende koperen dingen er omheen. „Kom,” zei oma opeens, „we gaan, anders halen we de bus niet.” Fijn, ze gingen met de bus terug, Elsje was al een beetje bang geweest om dat hele eind weer te wandelen. Elsje vond het wel een beetje jammer, dat ze zo vlug moesten lopen naar de bus, want ze kwamen langs een grote speelgoedwinkel en daar had ze wel graag even gekeken. „Hè,” zei Elsje, toen ze na het busritje en een stukje lopen weer thuis waren. Oma lachte. „Je bent een beetje moe, je gaat maar gauw een dutje doen.” Deze keer vond Els het niets erg. Vlug Beer halen en toen ze samen in het Uilenbed lagen, wilde ze Beer alles vertellen, maar ze kwam niet ver, want toen sliep ze al.

11. Wie tekent het mooist?

„Vanmiddag ga ik op bezoek,” zei oma de volgende dag. „Mag ik mee?” „Nee, dat kan niet, maar als jij je middagslaapje hebt gedaan, mag je bij opa in het huisje.” Elsje keek een beetje sip. „Misschien mag je wel tekenen van opa.” O, ja dat was leuk, „mag Beer mee?” „Ja dat mag.” Toch was het wel een beetje vreemd, dat oma haar niet kwam halen. Maar Elsje was groot genoeg om alleen uit

bed te komen en zich aan te kleden. Wat was het ongezellig beneden dat oma er niet was. Met Beer stijf in haar arm liep Elsje over het paadje naar opa's huisje. Netjes aankloppen. „Kom maar,” riep opa en toen Els naar binnen stapte vroeg opa, „kom je me helpen?” „Graag opa.” Opa begon te lachen: „en alles onder de verf smeren, dat zou je wel leuk vinden hè?” Nee, weet je wat, we gaan allebei aan het werk. Kijk, jij kan mooi hier zitten aan dit tafeltje.”

Elsje ging niet meteen zitten, ze moest even rondkijken. Overal hingen schilderijen, soms kon ze haast niet zien wat het was. De bloemenschilderijen vond ze erg mooi, en dat huis, „dat is ons huis,” riep ze uit.

Ja, dat was het huis van opa en oma, met allemaal bloemen in de tuin. „Wat gaat U maken opa?” „Dat is een verrassing en wat doe jij?” „Ook een verrassing,” zei Els parmantig en ging aan het tafeltje zitten.

Daar lag papier klaar en een doos met kleurkrijtjes, opa noemde het 'pastel' en ze moest er heel voorzichtig mee zijn. Maar wat zou ze nu tekenen? Ze keek eens rond en opeens zag ze Beer, die ze op het puntje van de tafel gezet had met zijn rug tegen de muur. Dat ging ze tekenen, Beer met zijn groene jasje aan, omdat hij op visite ging.

Toen werd het heel stil in het kleine huisje, Elsje deed zo haar best dat het puntje van haar tong naar buiten kwam.

Het valt niet mee om een Beer te tekenen. Maar Elsje had op de kleuterschool ook vaak getekend en de juffrouw zei, dat ze het heel goed deed. Eindelijk was ze klaar, ze zuchtte er van, zo lang stilzitten viel niet mee. Zou opa al klaar zijn? Wacht, de knoopjes had ze niet gekleurd, maar ze had geen zilver, nu dan maar wit. Elsje was nog bezig met de knoopjes toen opeens de deur openging en oma binnenstapte. „Slapen jullie, het is zo stil?” „We tekenen,” zei Els heel ernstig, „maar ik ben al klaar, kijk eens oma.” „O dat is Beer,” zei oma, „dat heb je heel knap gedaan.”

„En wat heeft opa nu gemaakt?” „Even wachten, zo, nu mag

je kijken." Oma begon te lachen en Elsje keek heel verbaasd. „Ben, ben ik dat?" Ja, daar stond Elsje op het papier, net zoals ze aan het tafeltje had zitten tekenen en kijk, Beer stond er ook op. „Wat mooi," zei Els en ineens gaf ze opa een dikke zoen. „Nu ga ik voor deze knappe mensen een kopje thee maken," zei oma en Elsje en Beer gingen mee. „Waar bent u geweest oma?" „Bij een oude dame, die in een heel groot huis woont met allemaal oude dames en heren." Daar moest Els meer van weten. „Hebben ze dan geen echt huis met een keuken en zo en een tuin?" „Ze hebben een kamer en een heel klein keukentje, maar ze behoeven niet zelf te koken. En er is een grote tuin, daar kunnen ze in wandelen en zitten." „Maar daar kunnen vast geen kinderen logeren." „Nee, dat kan niet." „Dan ben ik maar blij, dat u in een eigen huis woont."

12. Oma vertelt

Nu was Elsje al bijna drie weken bij opa en oma en zondag zouden vader en moeder haar komen halen. „Oma mag ik zondag weer mee naar de kerk?" Oma zei niet meteen ja, ze wachtte even alsof ze over iets nadacht.

„Je mag natuurlijk mee, maar het is zondag een beetje andere kerkdienst, want dan is er Avondmaal." „Hoe kan dat nu 's morgens?" Oma moest lachen; „ja, dat klinkt wat raar, ik zal het je uitleggen, maar het is een heel verhaal en dat doen we vanmiddag."

Het regende die middag weer een beetje, maar nu vond Els het niet erg. Het was knus in huis. Ze zat in een klein stoeltje vlak bij oma en die had de kinderbijbel op schoot. Ze bladerde er wat in en liet Elsje een plaat zien. Een tafel met allemaal mensen er omheen. Één zat in het midden en had iets in zijn hand. „Wie zou dat zijn?" vroeg oma. „De Heer Jezus," zei Elsje. „Ja, dat is zo, kijk hij zit hier met zijn

vrienden om de tafel, dat is heel gewoon, ze aten en dronken net als wij. En toch is dit een bijzondere maaltijd." Nu begon oma te vertellen dat er veel mensen door de Heer Jezus genezen waren en daarom van hem hielden. Anderen luisterden graag als Hij vertelde van Gods Koninkrijk, dat zou komen en waar iedereen goed zou zijn. Maar er waren ook mensen die een hekel aan Hem hadden. Die begrepen Hem niet en dachten dat Hij oneerbiedig over God sprak, omdat Hij vertelde dat Hij Gods zoon was. De Heer Jezus kon hun aanzien met heel doordringende ogen en zeggen, dat ze wel braaf leken, maar toch veel lelijke dingen dachten. Op het laatst werden ze zo boos, dat ze Hem wilden doden. De Heer Jezus wist dat wel maar zijn vrienden begrepen er niets van. Op een avond vlak voor het paasfeest van de joden gingen ze met elkaar eten. Toen nam Jezus een brood, brak het en gaf ze allemaal een stukje, daarbij zei Hij: „Neemt en eet allemaal zo'n stukje brood,” en terwijl Hij een beker wijn doorgaf: „neemt ook een slokje wijn en als je dat later doet, denk dan aan mij.” Oma hield even op en Elsje zei haastig: „ze hebben Hem toch niet doodgemaakt, oma?” „Ja, dat is wel gebeurd, Hij is gestorven en begraven maar ook weer opgestaan. Dat vieren we met ons paasfeest en later is Hij teruggegaan naar de hemel en daarna gingen de vrienden denken aan die laatste maaltijd. Als ze bij elkaar waren gaven ze ook brood en wijn rond en vertelden van de Heer Jezus. Er kwamen steeds meer mensen die dat deden en het gebeurde ook wel als iemand boos was op een ander dat hij het eerst weer goed maakte. Want ze konden toch niet samen eten en drinken tot gedachtenis van de Heer Jezus en kwaad op elkaar zijn.” Dat begreep Els wel. „Maar wat is er nu in de kerk?”

„Daar gaan alle mensen die graag vrienden van de Heer Jezus willen zijn in een grote kring staan. Om een tafel waar schalen met brood staan en bekertjes met wijn. De dominee

breekt het brood in stukjes, doet het op de schalen, dat schaalpje geven de mensen dan aan elkaar en nemen een stukje brood. Ook de wijn gaat rond in grote of kleine bekers en daarna zingen de mensen, terwijl ze in de kring staan." „Alleen grote mensen?" „Nee, er mogen ook kinderen meedoen die kunnen alles nog niet helemaal begrijpen, maar als ze graag een kind van God willen zijn en hun best doen om ook vriendelijk voor anderen te wezen, dan mogen ze meedoen."

Elsje zei niets, ze zat alleen heel ernstig te kijken. Na een poosje ging ze kraaltjes rijgen en praatte niet meer over de kerk. Maar bij het naar bed gaan zei ze, „oma, mag ik zondag ook meedoen?" „Ja, dat mag horen en oma dekte haar lekker toe. Nog maar twee nachties in het Uilenbed, maar het was toch ook wel fijn om weer naar huis te gaan.

13. Het eendje

„Oma, u zou nog het verhaal vertellen van de kleine zwaantjes." Het was zaterdagmiddag, 's morgens had oma alleen op de fiets boodschappen gedaan en Elsje in het huisje gespeeld. Ze had alles netjes opgeruimd. Oma had haar nog een paar dozen gegeven en nu zaten de kaarten en plaatjes soort bij soort. Nadat oma terug was, hadden ze daar samen chocola gedronken. Nu was het middag en ineens dacht Els aan de zwanen.

„Dat zouden we haast vergeten," zei oma en haalde een groot boek uit de kast. Een sprookjesboek. Er stonden hele mooie platen in en oma ging er bij vertellen. „Kijk, dat is een groot kasteel met grachten er omheen en langs de kanten groeien allerlei planten en struiken. Daar in die struiken helemaal verborgen was een eendennest. Moeder eend zat op de eieren te broeden en toen ze lang genoeg gezeten had, kwam het ene eendekuiken na het andere

tevoorschijn. Schattig die kleintjes, net bolletjes wol.
Het laatste ei duurde het langst, het was ook zo groot.
„Misschien is het wel het ei van een kalkoen,” zei een
andere eend, „dan zal hij niet willen zwemmen.” Eindelijk
ging het ei open en er kwam een groot kuiken uit met een
lelijke grijze kleur inplaats van geel. De volgende dag moes-
ten ze het water in. Moeder eend sprong het eerst in de
gracht en plons, plons, alle eendjes sprongen haar na.
„Kunnen ze dan meteen zwemmen?” vroeg Els, „wat fijn.”

„Ja, zo zijn eendjes nu eenmaal geboren als ze in het water liggen, weten ze meteen wat ze doen moeten. Moeder eend keek eens naar het lelijke kuiken, maar dat zwom dapper mee. Dat gaat best, dacht de moeder, het ziet er zeker alleen maar zo raar uit, omdat het zolang in het ei gezeten heeft. Ze krabbelden weer tegen de kant op en gingen naar het eendenerf, waar alle eenden bij elkaar kwamen en gevoerd werden.

Net als bij de mensen kwamen de eenden naar de kleintjes kijken en zeiden dat ze lief waren. „Behalve die ene, wat is dat voor een raar beest,” en ze pikten naar hem. En dat bleef maar zo doorgaan. Met moeder en de anderen in het water, dat ging wel, hoewel de broertjes en zusjes ook niet erg aardig waren. Maar op het erf werd het arme dier door iedereen geplaagd, zelfs zijn moeder was niet vriendelijk meer. En toen liep het weg. Het kwam in een groot moeras met wilde eenden, maar die wilden ook niets van hem weten. Zo zwierf het lelijke eendje maar rond. Het woonde een poosje in een klein huisje bij een oud vrouwtje, die een kat en een kip had, maar hij kon het niet uithouden zonder water en daarom zocht hij weer een sloot op. Het weer werd steeds kouder en het diertje bleef zwerven. Eens zag het prachtige grote vogels boven zich vliegen en hij had wel zo mee willen gaan. Maar die vogels zouden niets van hem willen weten, hij was toch zo lelijk!

Zo tobde hij de lange koude winter door. Wat was het fijn toen het voorjaar werd. Er kwamen weer blaadjes aan de bomen, de vogels gingen zingen en het eendje voelde zich blij. Hij sloeg zijn vleugels uit en vloog weg uit het moeras en kwam in een mooie vijver, in een grote tuin. Kijk daar zwommen van die grote witte vogels, het leken wel kleine zeilschepen. „Ik ga naar ze toe,” dacht het eendje, „ze zullen me ook wel pikken maar ze zijn zo mooi dat ik er dichtbij wil zijn.” Hij boog heel bescheiden zijn kop, maar wat zag hij nu in het water, hij was ook zo mooi wit met een slanke

hals. De zwanen pikten hem niet, maar streken met hun snavels langs zijn veren om hem te verwelkomen. En de kinderen die brood kwamen brengen, riepen: „Er is een nieuwe zwaan en die is de mooiste van allen.” Toen was al het verdriet van het lelijke eendje over, maar hij vergat het niet en hielp later altijd dieren die het moeilijk hadden.” Elsje bekeek heel aandachtig de platen in het boek, vooral de laatste vond ze mooi toen het eendje een zwaan geworden was.

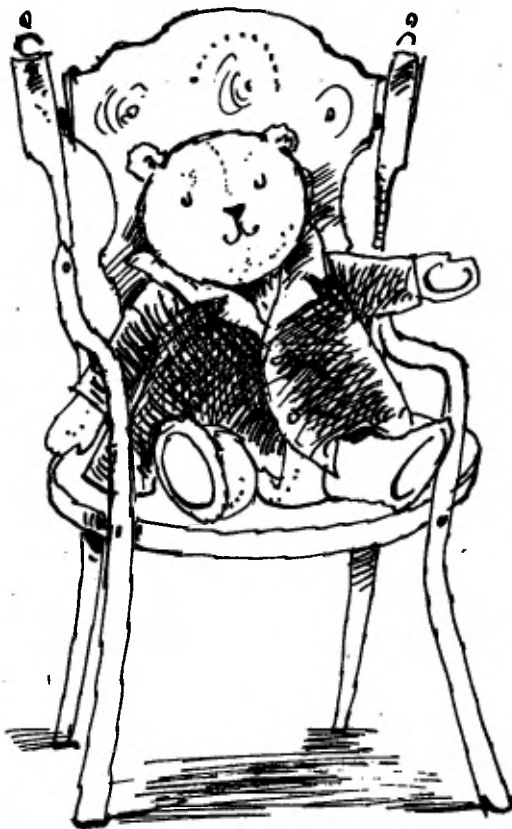
14. De laatste zondag

Zondagmorgen, „vandaag komen vader en moeder,” dat was het eerste wat Elsje dacht toen ze wakker werd. Gauw kijken wat voor weer het was. De zon scheen! Wat fijn, dan mocht ze haar mooie jurk aan. Eerst met oma naar de kerk, ze vond het wel een beetje eng, maar ze wilde toch graag meedoen. Bim, Bam, luidde de kerkklok toen ze er heenliepen, „hoor je het?” vroeg oma, „de klok zegt 'kom nu, kom nu'.” Dat had Elsje nog nooit zo gehoord, maar nu ze er op ging letten hoorde ze het ook.

Als je uit de zon naar binnen kwam leek de kerk eerst erg donker. Toen ze naast oma in de bank zat, zag ze dat de tafel voor in de kerk er heel anders uitzag. Hij was gedekt met een groot wit tafellaken en er stonden grote bekers op. Moest ze daar uit drinken? Die kon ze toch niet vasthouden. „Oma,” fluisterde ze heel zacht, „oma, moet ik uit die grote beker drinken?” „Nee, er zijn ook kleintjes,” stelde oma haar gerust.

Elsje wist nu wel hoe het ging in de kerk, eerst zingen en bidden, dan uit de bijbel lezen en dan ging de dominee vertellen, preken heette dat, maar Els noemde het vertellen. Ze probeerde wel goed te luisteren, maar ze begreep nog niet alles. Ineens hoorde ze iets over het avondmaal.

„We mogen niet alleen in de kerk komen om te zingen en te bidden,” zei de dominee, „maar vandaag doen we ook nog iets anders, samen eten en drinken en Jezus is de gastheer. Daarom mag iedereen komen die bij Jezus wil horen, ook de kinderen.” Ook de kinderen, Elsje kneep even stijf in oma’s hand. En heel aandachtig keek ze wat er gebeurde toen de dominee klaar was met preken. Eerst kwam er iemand die de kaarsen aanstak, daarna nam de dominee allemaal reepjes brood, die op een bord lagen en brak die in stukjes op schaaltes. Het orgel hield op met spelen en de dominee zei: „komt nu, want de maaltijd is klaar.” De mensen kwamen uit de banken en stoelen en liepen naar voren. Oma stond ook op en Elsje liep mee, oma goed vasthoudend. Wat een boel mensen, het leek wel of iedereen, die in de kerk had gezeten in de kring stond. Heel stil was het. De dominee nam een reepje brood, brak het in stukjes en zei: „neem en eet, doet dit tot de gedachtenis van de Heer Jezus, die voor ons gestorven is,” en boven de grote beker hield hij zijn hand en zei, „deze wijn zegenen wij, drink er uit tot gedachtenis aan de Heer Jezus.” Twee mensen kregen van de dominee een schaalte brood en gaven het door aan de anderen. De grote beker werd ook rondgegeven en een blaadje met kleine bekertjes. Nu was het schaalte vlak bij, oma pakte het aan en Elsje mocht ook een stukje nemen. Daar kwam de mevrouw met de bekertjes. Els pakte er heel voorzichtig één af, het was maar een klein slokje dat er in zat, maar het brandde wel een beetje in haar keel. Het lege bekertje kon op een ander blaadje. Elsje durfde nu wat rond te kijken. Aan de andere kant stonden ook kinderen. Dat was fijn dat zij niet het enige kind was. Toen iedereen brood en wijn gehad had, gingen ze zingen, allemaal in de kring. Elsje had graag mee willen doen, maar nu luisterde ze alleen maar. Ze vond het prettig dat alle mensen zo bij elkaar stonden. „We horen bij elkaar en bij de Heer Jezus,” dacht ze en het was raar, maar ze moest

haast huilen.

Bij het naar huis lopen was Els eerst nog wat stil. „Vond je het niet prettig?” vroeg oma. „Jawel oma,” verder kon Elsje er niet over praten. „Misschien zijn pappa en mama er al,” bedacht ze opeens. Oma keek bedenkelijk. „Daar zou ik maar niet op rekenen.” Nu kreeg Els haast en toen ze in de verte een auto voor het hek zag staan was ze niet meer te houden. Ze rende voor oma uit en daar kwam moeder al aan. „Mammie, mammie” en Els vloog regelrecht in moeders armen en ze pakte moeder dat het klapte. „Blijft er voor mij ook nog wat over?” vroeg vader. Nu, hij werd ook

stevig gepakt en omhelsd. Oma ging voor de koffie zorgen en Elsje zat fijn bij vader op schoot. Wat was er veel te vertellen, van oma en het Uilenbed, van de boodschappen en het speelhuisje van opa en de poffertjes en ook van de kerk. Maar daar vertelde ze niet alles van. Dat deed ze later wel eens tegen moeder.

Toen oma met de koffie kwam en opa er ook bij was, gingen de grote mensen praten en zat Elsje rustig op haar stoeltje met Beer op schoot.

Het was heerlijk geweest bij oma, maar nu wilde ze toch graag weer naar huis. In haar eigen bed slapen en met Margo en Hans spelen. En naar de kleuterschool en misschien mocht ze thuis ook wel eens mee naar de kerk. Ze gingen 's middags weer weg. Moeder had haar koffertje ingepakt, Beer kreeg de groene jas aan en daar stapten ze weer in de auto. „Dag oma, dag opa,” zolang Elsje oma kon zien, wuifde ze door het achterraampje. En nu, fijn naar huis!